

18.1.2012

Lemminkäinen Infra Oy
Salmisaarenaukio 2
00180 Helsinki

Vekko Oy
Rantapolku 13
00330 Helsinki

Viite
Täydennetty arviointiselostus 16.9.2011

**LAUSUNTO TÄYDENNETYSTÄ YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTI-
SELOSTUKSESTA, KIVIAINESTEN OTTO SIPOON LINNANPELLON
KYLÄSSÄ TILOILLA HONKALA II RN:O 28:1 JA MATTILA II RN:O 30:0**

1. HANKETIEDOT JA YVA-MENETTELY

Lemminkäinen Infra Oy ja Vekko Oy aloittivat kiviainesten ottotoimintaa Sipoon Linnanpellon kylässä koskevan arviointimenettelyn toimittamalla hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelman Uudenmaan ELY-keskukseen 15.10.2009.

Uudenmaan ELY-keskus antoi 21.1.2010 lausuntonsa hankkeen arviointiohjelmasta.

Lemminkäinen Infra Oy ja Vekko Oy ovat 15.7.2010 saattaneet vireille hankkeen 6.4.2010 päivätyn ympäristövaikutusten arviointiselostuksen.

Uudenmaan ELY-keskus antoi 29.10.2010 hankkeen arviointiselostuksesta lausuntonsa, jossa se totesi, ettei arviointimenettely täyttänyt kokonaisuutena arvioiden YVA-lainsäädännössä asetettuja vähimmäisvaatimuksia. Hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnista tuli laatia lisäselvityksillä ja muilla korjauksilla täydennetty uusi arviointiselostus. Vaadittuja täydennyksiä olivat muun muassa tarkempi hankekuvaus, rakennusgeologinen kartoitus, kaivokartoitus sekä pintavesi- ja luontovaikutusten tarkempi arviointi. Lisäksi selostuksen rakennetta ja esittämistapaa tuli selkiyttää.

Lemminkäinen Infra Oy ja Vekko Oy ovat 16.9.2011 saattaneet vireille hankkeen 12.9.2011 päivätyn täydennetyn ympäristövaikutusten arviointiselostuksen.

Arviointiselostus

Arviointiselostus on hankkeesta vastaavan laatima asiakirja, jossa esitetään tiedot hankkeesta ja sen vaihtoehtoista sekä yhtenäinen arvio niiden ympäristövaikutuksista. Arviointiselostuksen ja yhteysviranomaisen

Maksu hankkeesta vastaavalle 8 300 €. Maksuperusteet ovat lausunnon liitteenä.

siitä antaman lausunnon perusteella hankkeesta vastaava voi hakea tarvittavia lupia hankkeen toteuttamiselle.

Hankkeesta vastaava ja yhteysviranomainen

Hankkeesta vastaavat ovat Lemminkäinen Infra Oy, josta hankkeen yhteyshenkilönä on Lasse Vilhunen ja Vekko Oy, josta yhteyshenkilönä on Reijo Savia. Konsulttina arviointiselostuksen laadinnassa on Insinööritoimisto Matti Jokinen Oy, josta yhteyshenkilönä on Matti Jokinen.

Uudenmaan ELY-keskus toimii arviointimenettelyssä ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaisena yhteysviranomaisena. Yhteyshenkilöinä arviointimenettelyssä toimii Leena Eerola (Laki elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista 3 §, 1 mom. 10 kohta sekä asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista 2 § 1 mom. 3 kohta ja 3 § 1 mom. 1 kohta).

Hanketausta ja hankkeen kuvaus

Lemminkäinen Infra Oy ja Vekko Oy suunnittelevat kiviaineksen ottoa Sipoon Linnanpellon kylässä vierekkäisillä tiloilla Honkala II RN:o 28:1 ja Mattila II RN:o 30:0. Suunnittelualue sijaitsee Pornaisten kunnan rajalla, Sipoon keskustasta noin yhdeksän ja Pornaisten keskustasta noin neljän kilometrin etäisyydellä.

Ottamisalueen kokonaispinta-ala on noin 23 ha ja ottamismäärä noin 3,6 miljoonaa kiintokuutiometriä. Arvion mukaan louhintataso tulee olemaan tasovälillä +48...+50. Louhinnan syvyys on 1 – 25 metriä. Suunniteltu ottoaika on 10 vuotta.

Kallion pinnalla olevat maat poistetaan kaivamalla ja kalliokiviaines irrotetaan louhimalla. Lisäksi alueelle voidaan tuoda puhtaita ylijäämämaita joko murskattavaksi tai käytettäväksi maastonmuotoiluun. Kiviaines murskataan ja seulotaan paikan päällä. Murskattu kiviaines välivarastoidaan alueella ennen kuljettamista käyttökohteisiin rakennustoimintaan.

Hankealueen tilat ovat metsätalouskäytössä. Lähimmät asuinrakennukset ovat kuusi kiinteistöä, jotka sijaitsevat noin 500 metrin etäisyydellä ottoalueen rajasta. Kilometrin säteellä ottoalueesta sijaitsee noin 15 asuinkiinteistöä.

Hankkeen vaihtoehdot

Vaihtoehto 0: Maanottoa ei tapahdu.

Vaihtoehto 1: Maanotto pohjaveden pinnan yläpuolella, tasolle +50 saakka.

Hankkeesta vastaavat luopuivat YVA-menettelyn aikana vaihtoehdosta 2, jossa maanotto 1-vaiheen jälkeen etenisi myös pohjaveden pinnan alapuolelle. Vaihtoehdon 2 ympäristövaikutuksia ei arvioida tässä menettelyssä.

Hankkeen YVA-menettelyn tarve

Hankkeen YVA-menettelyn tarve määräytyy YVA-asetuksen 6 § hanke-luettelon kohtien 2 b ja 11 b perusteella.

Kohdan 2 b mukaan YVA-menettelyä sovelletaan kun kiven, soran tai hiekan otettava ainesmäärä on vähintään 200 000 m³ltr vuodessa.

Kohdan 11 b mukaan YVA-menettelyä sovelletaan muiden kuin ongel-majätteiden polttolaitoksiin ja fysikaalis-kemiallisiin käsittelylaitoksiin joi-den mitoitus on enemmän kuin 100 tonnia jätettä vuorokaudessa. Muun muassa ylijäämaiden vastaanotto toiminta on määritelty jätteen käsitte-lyksi.

Uudenmaan ympäristökeskus teki päätöksen arviointimenettelyn sovel-tamisesta alueelle 11.12.2008.

Asiaan liittyvät muut hankkeet

Hanke ei suoranaisesti liity muihin hankealueen läheisyydessä toteutet-tavana oleviin hankkeisiin.

Arviointimenettelyn yhdistäminen muiden lakien mukaisiin menettelyihin

Toiminta vaatii maa-ainestenottoluvan Sipoon kunnalta sekä ympäristö-luvan Sipoon kunnalta tai Etelä-Suomen aluehallintovirastolta (AVI).

Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) ja -asetuksen (895/1999) mu-kaiset kivenoton ja kiviaineksen jalostustoiminnan infrastruktuurin ra-kentamiseen tarvittavat rakennus- tai toimenpideluvat käsittelee kunnan rakennusvalvontaviranomainen.

Kiviainesten ottamistoiminnan yhteydessä muodostuvalle kaivannaisjät-teelle on laadittava kaivannaisjätteitä koskevan Valtioneuvoston asetuk-sen (379/2008) mukainen jätehuoltosuunnitelma, joka liitetään ympäris-tölupahakemukseen.

Mikäli toiminta aiheuttaa vesilain 18 § mukaisia muutoksia pohjaveden laatuun tai määrään, tarvitaan Etelä-Suomen aluehallintoviraston myön-tämä vesilain mukainen lupa.

Toiminnan sijoittamisessa on otettava huomioon oikeusvaikutteisessa kaavassa osoitettu alueen käyttötarkoitus ja aluetta koskevat kaava-määräykset.

Mikäli hankealueelta havaitaan merkkejä mahdollisista muinaismuisto-lain (295/1963) mukaisista muinaismuistoista, tulee asiasta olla yhtey-dessä Museovirastoon.

Valtioneuvosto on antanut 16.9.2010 asetuksen kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010).

2. TÄYDENNETYSTÄ ARVIOINTISELOSTUKSESTA TIEDOTTAMINEN JA KUULEMINEN

Täydennetyn arviointiselostuksen vireilläolosta on ilmoitettu Uusimaassa, Sipoon Sanomissa, Borgåbladetissa ja Vartti Itä-Uusimaassa.

Täydennetty arviointiselostus on kuulutettu 26.9.2011 - 24.11.2011 välisenä aikana Sipoon ja Pornaisten kuntien ilmoitustauluilla. Täydennetty arviointiselostus on ollut nähtävillä 26.9.2011 - 24.11.2011 Sipoon Kuntalassa, Sipoon pääkirjastossa, Pornaisten kunnantalolla ja Pornaisten kunnankirjastossa.

3. YHTEENVETO ESITETYISTÄ LAUSUNNOISTA

Yhteysviranomainen on pyytänyt täydennetystä arviointiselostuksesta lausunnot Sipoon kunnanhallitukselta, Pornaisten kunnanhallitukselta, Etelä-Suomen aluehallintovirastolta ja Uudenmaan liitolta. Pornaisten kunnanhallitus ja Uudenmaan liitto eivät antaneet lausuntoa.

Täydennetystä arviointiselostuksesta ei toimitettu yhteysviranomaiselle yhtään mielipiteitä.

Lausunnot

Lausunnoissa pidettiin hyvänä, että hankkeessa on luovuttu pohjaveden pinnan alapuolelle ulottuvasta vaihtoehdosta. Katsottiin myös, että täydennetyssä arviointiselostuksessa on otettu melko hyvin huomioon aiemmassa selostuksessa olleet puutteet. Melutasoja arvioitaessa tulee ottaa huomioon lisääntyneen raskaan liikenteen aiheuttama melutason nousu. Toiminta ei saa ylittää melun ohjearvoja. Erityisesti matalataajuisen melun haittojen ehkäisyyn tulee kiinnittää huomiota. Melupäästöjä tulee tarkkailla säännöllisesti. Ympäristölupavaiheessa on tarpeen arvioida läheisen kallioulouhoksen ja hankkeen yhteiset vaikutukset lähimpiin asuinkiinteistöihin melun ja pölyn osalta. Pölyämistä tulee estää teknisillä ratkaisuihin ja tarvittaessa varastokasoja, kuormattavaa maa-ainesta ja työmaateitä kastelemalla. Pohjavesien laadun tarkkailuohjelmaan tulee sisällyttää myös lähimpien talousvesikaivojen veden laadun tarkkailua. Linnanpellon alueella on havaittu kirjojoverkkoperhosen poikkeuksellisen vahva esiintymä, joka tulee kartoittaa.

4. YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO

Täydennetty arviointiselostus täyttää arviointimenettelylle YVA-asetuksen 10 §:ssä mainitut arviointiselostuksen sisältövaatimukset. Täydennetty arviointiselostus on asianmukaisesti käsitelty YVA-lainsäädännön vaatimalla tavalla ja siinä on otettu huomioon yhteysviranomaisen arviointiselostuksesta 29.10.2010 antamassa lausunnossa esittämät täydennystarpeet.

Yhteysviranomainen on lausunnossaan ottanut huomioon jäljempänä ilmenevällä tavalla täydennetystä arviointiselostuksesta annetut lausunnot. Yhteysviranomainen esittää, että seuraavat seikat otetaan huomioon jatkosuunnittelussa ja lupahakemusten laadinnassa.

Hankkeen kuvaus

Hankkeen kuvaus on esitetty täydennetyssä arviointiselostuksessa selkeästi ja riittävän laajasti. Täydennetyssä arviointiselostuksessa on tarkennettu hankkeen keskeisiä ominaisuuksia ja teknisiä ratkaisuja.

Vaikutusten selvittäminen ja merkittävyyden arviointi

Kalliokiviainesten oton keskeisimmät ympäristövaikutukset ovat melu, pöly, tärinä ja liikennevaikutukset. Toiminnalla on vaikutuksia myös pinta- ja pohjavesiin sekä luontoon.

Täydennettyä arviointiselostusta varten on kartoitettu alueen kallioperää, määritetty alueen pintamaita, täydennetty luontoselvitystä, kartoitettu lähialueen asuinkiinteistöjen talousvesi- ja lämpökaivot, otettu vesinäytteitä lähialueen kaivoista sekä pyydetty asiantuntijalausunto räjäytysten aiheuttaman typpikuormituksen välttämistä ja pienentämisestä.

Vaikutukset kallioperään ja pohjavesiin

Hankealue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Pohjaveden pinnan korkeutta sekä pohjaveden laatua on selvitetty kuuden tilalle RN:o 28:1 asennetun pohjavesiputken avulla. Alueella toteutettiin kaivoselvitys alkukesän 2011 aikana. Sen mukaan lähimmät talousvesikaivot sijaitsivat 450 ... 470 metrin etäisyydellä hankealueen rajasta. Kartoitukseen sisältyivät 500 metrin etäisyydellä hankealueen reunasta olevat kaivot. Rajaus on pienempi kuin yhteysviranomaisen lausunnossaan esittämä, koska vaihtoehtoa 2 ei toteuteta. Kartoituksessa selvitettiin yhteensä 13 kaivon kunto ja vedenlaatu. Rengaskaivoista mitattiin vedenpinnan korkeudet sekä kaivojen pohjat. Kaikista kaivoista laadittiin kaivokortit. Kaivokartoituksen yhteydessä selvitettiin lähikiinteistöillä sijaitsevat lämpökaivot ja -putkistot. Vaikutukset hankealueen pohjaveden laatuun ja riittävyyteen arvioitiin vähäisiksi. Alueen pohjavesi on kallioraoissa ja pienialaisissa ruhjeissa, eikä alueelle varastoidu merkittäviä määriä pohjavettä. Toiminnan vaikutukset lähikiinteistöjen kaivoveden laatuun ja riittävyyteen arvioitiin selvitysten perusteella merkityksettömiksi. Ympäristöön liukenevat räjähdysaineperäiset typpiyhdistepäästöt voidaan minimoida huolellisten työtapojen ja oikeiden räjäytysainevalintojen avulla. Näin myös pohjaveteen kulkeutuvien yhdisteiden riski pienenee. Täydennetyssä arviointiselostuksessa esitettiin pohjavesien tarkkailusuunnitelma.

Pohjavesien tarkkailusta yhteysviranomaisen toteama, että laajemman analyysivalikoiman näyte tulisi ottaa louhinnan etenemisestä riippuen aina 3-5 vuoden välein. Lisäksi pohjaveden pinnan korkeutta tulisi mitata neljä kertaa vuodessa.

Vaikutukset pintavesiin

Täydennetyssä arviointiselostuksessa on esitetty selkeästi kartalla pintavesien kulkeutuminen alueella ja vedenjakajan sijainti.

Täydennetyssä arviointiselostuksessa on tarkasteltu jonkin verran hankkeen vaikutuksia alueen pintavesiin. Tarkastelu on kuitenkin hyvin yleisellä tasolla. Täydennetyssä arviointiselostuksessa ei ole arvioitu,

kuinka paljon pintavesien määrä lisääntyy ottoalueella hankkeen aikana, ja minkälaisia vaikutuksia sillä on alueelta lähtevien uomien virtaamiin. Pienissä uomissa pienilläkin virtaamamuutoksilla voi olla merkittäviä vaikutuksia. Hankealueelta lähtevän kiintoaine- ja ravinnekuormituksen (mm. typpiyhdisteet) määriä ei myöskään ole arvioitu tarkemmin. Vaikutusten mahdollista ulottumista Sipoonjokeen saakka ei ole arvioitu.

Hankealueelle tarvittavan laskeutusaltaan mitoituksen perusteita ei ole selvitetty täydennetyssä selostuksessa.

Täydennetyssä arviointiselostuksessa mainitaan, että Sipoonjoen vesistöalueelle on laadittu Sipoonjoen valuma-alueen kosteikkojen ja luonnon monimuotoisuuden yleissuunnitelma ja että kyseisessä yleissuunnitelmassa suunniteltiin kaksi laskeutusallasta hankealueelta Sipoonjokeen johtavaan ojaan. Tämä yleissuunnitelma on kuitenkin täysin erillinen Linnanpellon kiviainesten ottohankkeesta, ja yleissuunnitelmassa on lähinnä osoitettu sopivia paikkoja kosteikoille maataloudesta vesistöihin aiheutuvan kuormituksen vähentämiseksi. Näiden kosteikkojen rakentaminen perustuu täysin maanomistajien vapaaehtoisuuteen, eikä niiden toteutumisesta lähivuosina tai myöhemminkään voida varmuudella sanoa mitään. Toteutuakseen kyseiset kosteikot tarvitsevat vielä tarkemmat suunnitelmat. Varsinaisia laskeutusaltaita ja niiden rakentamista ei ole käsitelty kyseisessä Sipoonjoen alueen yleissuunnitelmassa.

Täydennetyssä arviointiselostuksessa on esitetty ehdotus hankkeen seurantaohjelmaksi sen vaikutusten tarkkailemiseksi. Yhteysviranomaisen katsoo, että pintavesien tarkkailu hankkeessa on tarpeen, ja tarkkailun sisältöä tulee tarkistaa tarkemmin vielä hankkeen aloitusvaiheessa.

Luontovaikutukset

Alueen luonto- ja maisema-arvoja on arvioitu muun muassa alueen maakunta- ja yleiskaavoituksen yhteydessä. Alueen luonto- ja maisema-arvojen nykytila tarkastettiin kesällä 2011. Selvityksessä arvioitiin, ovatko kiviainesten oton haitat alueen luonnolle merkittäviä, sekä ulottuuko merkittäviä haitallisia vaikutuksia lähimmille Natura 2000-alueille. Selvityksessä on todettu, että alueella tehdyt hakkuut ovat muuttaneet alueen luonnetta voimakkaasti. Yhteenvetona selvityksessä on todettu, että alue kuuluu laajempaan metsäalueeseen Sipoon ja Pornaisten rajalla. Alue ja sen lähialueet on todettu maakuntatasolla merkittäviksi luontoarvoiltaan. Alueella tehdyt hakkuut ja suon ojitus ovat kuitenkin muuttaneet luonnontilaa niin paljon, että tällä hetkellä hankealue ei ole enää maakunnallisesti arvokas. Hakkuut ja soiden voimakas muuttuminen ovat yksipuolistaneet luonnon lisäksi maisemaa.

Hankealuetta lähimmät Natura 2000-alueet ovat Sipoon puolella Kummelbergen, Rörstrandin vanha metsä sekä Sipoonjoki (myös Pornaisten puolella), ja Pornaisten puolella lisäksi Rientolan metsä. Etäisyys näihin hankealueelta on kahdesta neljään kilometriä. Arvion mukaan toiminnan vaikutukset Natura 2000-alueiden suojeluarvoihin jäävät vähäisiksi sillä edellytyksellä, että vesien kulkeutuminen hallitaan niin hyvin, ettei kiintoaineita kulkeudu Sipoonjoen Natura 2000-alueelle.

Kesällä 2011 Linnanpellon alueella on havaittu rauhoitetun kirjoverkkoperhosen (*Euphydryas maturna*) poikkeuksellisen vahva esiintymä. Kirjoverkkoperhosen on yhteisön tärkeänä pitämä luontodirektiivin liitteessä IV (a) sekä luonnonsuojeluasetuksen liitteessä 5 mainittu eläinlaji, joka edellyttää tiukkaa suojelua. Kirjoverkkoperhosen lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on luonnonsuojelulain 49 §:n 1 momentin mukaan kielletty.

Yhteysviranomaisen katsoo, että hankkeella saattaa olla haitallisia vaikutuksia kirjoverkkoperhoseen. Kirjoverkkoperhosen esiintymisestä hankkeen vaikutusalueella ja hankkeen vaikutuksista kirjoverkkoperhoisiin ja niiden elinmahdollisuuksiin on tehtävä asiantuntija-arvio.

Melu- ja värinävaikutukset, vaikutukset ilmanlaatuun

Yhteysviranomaisen katsoo, että selvitykset on tehty muuten asiallisesti, mutta rikotuksen iskumaisuutta ei ole huomioitu laskennoissa. Iskumaisuuden huomioiminen olisi saattanut nostaa melutason jossain kohteessa yli 55 dB. Täydennetyssä arviointiselostuksessa olisi pitänyt olla tarkempaa tietoa melulle altistuvien asukkaiden määrästä eri melualueilla, myös 50 -55 dB alueella.

Yhteysviranomaisen katsoo, että meluntorjuntaa varten suunniteltujen murskekasojen sijoittamista lähemmäksi kuin 50 metrin päähän laitteista tulee selvittää.

Toiminta nostaa alueen melutasoja huomattavasti ja se voi haitata alueen virkistyskäyttöä. Lupavaiheessa häiriön vähentäminen olisi hyvä huomioida esimerkiksi toiminta-ajoissa.

Vaikutukset maankäyttöön

Hankealue on merkitty Itä-Uudenmaan lainvoimaiseen maakuntakaavaan pääosin kiviainesten ottoalueeksi merkinnällä EOk. Sipoon yleiskaavassa 2025 ja Sipoon Linnanpellon osayleiskaavaluonnoksessa hankealue on varattu merkinnällä EO eli maa-ainesten ottoalueeksi. Sipoon yleiskaava 2025 on lainvoimainen, sillä korkein hallinto-oikeus hylkäsi sitä koskevat valitukset.

Hankealue rajoittuu Pornaisten kunnan rajaan ja Pornaisten kirkonkylän lainvoimaiseen osayleiskaavaan, jossa alue on maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M).

Yhteysviranomaisen toteaa, että hanke vastaa kaavojen sisältöä ja alueidenkäytön tavoitteita sekä on osa suunnitelmallista kiviainesten käyttöä. Aluetta koskevista kaavoista olisi kuitenkin pitänyt olla selkeät karttaotteet. Kuva 4 on sekava eikä kerro riittävästi vaikutusalueen aluevaurouksista. Asuinrakennukset olisi myös ollut hyvä esittää kartalla. Mahdolliset myönnetty rakennusluvat ja suunnittelutarveratkaisut tulee ottaa huomioon.

Liikennevaikutukset

Arviointiohjelmasta antamassaan lausunnossa tieviranomaisen on toivonut löytävänsä YVA-selostuksesta vastauksen kahteen kysymykseen:

1) onko liittymäpaikka yleiseen tiehen turvallinen, ja 2) vaatiiko hanke toimenpiteitä muualla yleisten teiden verkolla.

Täydennetyssä arviointiselostuksessa todetaan, että liittymäpaikka yleiseen tiehen ei nykyisellään ole riittävän turvallinen. Mahdollisina liikenneturvallisuuden parantamistoimenpiteinä on esitetty vesakon raivausta ja 50 km/h nopeusrajoituksen asettamista Brusaksentielle. Yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan on ennen toiminnan alkamista välttämättömyyden järjestää katselmus liittymäpaikalla yhdessä tieviranomaisen (nykyään ELY-keskuksen Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue) kanssa. Hankkeesta vastaavien tulee varautua, että katselmuksessa tulee esille muitakin parantamistarpeita kuin täydennetyssä selostuksessa mainitut vesakon raivaus ja nopeusrajoituksen alentaminen. Liittymäpaikan tulee olla turvallinen myös hankkeen aiheuttamassa uudessa tilanteessa. Täydennetyssä selostuksessa on todettu myös, että nykyisellä liittymällä on liittymälupa. Liittymälupa koskee metsätalouskäyttöä, eikä se sellaisenaan koske suunniteltua käyttötarkoitusta. Yhteysviranomaisen katsoo, että liittymän turvallisuuden parantamisen toteutus- ja kustannusvastuu on hankkeesta vastaavalla.

Täydennetyssä selostuksessa todetaan, että Brusaksentien (mt 11705) raskaan liikenteen määrä kasvaa moninkertaiseksi nykyiseen verrattuna, mutta ei ole arvioitu, vaatiiko tämä toimenpiteitä. Hankkeen liikenteellinen mittakaava on suuruusluokkaa 50 autokäyntiä vuorokaudessa ja yhteysviranomaisen katsoo, että tien luonne muuttuu oleellisesti tämän ja mahdollisten muiden tien vaikutusalueen hankkeiden johdosta. Yhteysviranomaisen toteaa, että edellä mainitun liittymäkatselmuksen yhteydessä tulee arvioida mahdollisia muitakin Brusaksentien parantamistarpeita. Parantamistarpeet saattavat liittyä liikenneturvallisuuteen tai tien rakenteeseen.

Täydennetyssä arviointiselostuksessa esitetään, että YVA-menettelyssä ei voida rajoittaa tien käyttöä. ELY-keskus toteaa, ettei sen tarkoituksena ole rajoittaa tien käyttöä, vaan pyrkiä jo etukäteen varmistamaan, että – esimerkkinä mainiten – sille ei jouduta rakenteellisen heikkouden takia asettamaan painorajoitusta. Mahdolliset tien parantamistoimenpiteet ovat ensisijaisesti ELY-keskuksen Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueen toteutusvastuulla.

5. LAUSUNNON NÄHTÄVILLÄ OLO

Lähetämme yhteysviranomaisen lausunnon tiedoksi lausunnonantajille. Lausunto on nähtävillä internetsivuilla osoitteessa: www.ely-keskus.fi/uusimaa/yva > Lausunnot YVA-asioissa.

Lähetämme kopiot täydennetystä arviointiselostuksesta saamistamme lausunnoista hankkeesta vastaavalle. Alkuperäiset asiakirjat säilytetään Uudenmaan ELY-keskuksessa.

Lausunnon valmistelemiseen ovat osallistuneet hydrogeologi Timo Kinnunen, ylitarkastajat Anita Paavola ja Sirpa Penttilä, tarkastaja Asta Lieskivi-Haavisto, suunnittelija Larri Liikonen ja insinööri Pekka Hiekkala.

Apulaisjohtaja

Rolf Nyström

Ylitarkastaja

Leena Eerola

LIITTEET

- 1) Täydennetystä arviointiselostuksesta annetut lausunnot
- 2) Maksun määräytyminen ja muutoksenhaku

TIEDOKSI

Suomen ympäristökeskus (lausunto + 2 kpl täydennettyjä arviointiselostuksia)
Lausunnon antajat

LIITE 1:**LEMMINKÄINEN INFRA OY:N JA VEKKOX OY:N KALLIOKIVIANESTEN OTTOA SIPOON LINNANPELLON KYLÄSSÄ KOSKEVASTA TÄYDENNETYSTÄ YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTISELOSTUKSESTA UUDENMAAN ELY-KESKUKSELLE ANNETUT LAUSUNNOT****SIPOON KUNTA, YMPÄRISTÖNSUOJELUJAOSTO**

Sipoon kunnan ympäristönsuojelujaosto toteaa, että ympäristönsuojelujaosto on antanut lausunnon aiemmasta arviointiselostuksesta 30.9.2010. Ympäristönsuojelujaosto katsoo, että täydennetyssä arviointiselostuksessa on otettu melko hyvin huomioon jaoston 30.9.2010 mainitsemat puutteet. Osittain tämä on sen ansiota, että vaihtoehto 2, jossa kiviaineksen ottoa olisi jatkettu pohjaveden pinnan alapuolelle, on jätetty kokonaan pois tarkastelusta.

Sipoon kunnan ympäristönsuojeluyksikköön on tullut tieto, jonka mukaan kesällä 2011 Sipoon Perhostutkijat ry:stä ja Vuokon luonnonsuojelusäätiöstä on tehty maastokäyntejä Linnanpellon suunnitellulle maanottoalueelle. Maastokäyntien perusteella Linnanpellon alueella on havaittu kirjoverkkoperhosen (*Euphydryas maturna*) poikkeuksellisen vahva esiintymä. Kirjoverkkoperhonen on luonnonsuojeluasetuksen perusteella rauhoitettu laji. Sipoon kunnan ympäristönsuojelujaosto katsoo, että alueen kirjoverkkoperhosesiintymä tulee kartoittaa.

Melumallinnuskartoissa olisi tullut näkyä myös kiinteistöt. Varsinkin, kun kuvateksteissä ilmoitetaan, että kartat eivät ole mittakaavassa ja pohjalta olevat peruskartat näkyvät huonosti.

PORVOON KAUPUNKI, TERVEYDENSUOJELUJAOSTO

Sipoon kunnan ympäristönsuojelujaosto on välittänyt lausuntopyynnön myös terveydensuojelujaostolle, joka päättää antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Melutasoja arvioitaessa tulee ottaa huomioon murskaustoiminnan lisäksi lisääntyneen raskaan liikenteen aiheuttama melutason nousu. Toiminta ei saa ylittää valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaisia ohjearvoja vakituiseen asumiseen ja loma-asumiseen käytettävillä alueilla eikä sosiaali- ja terveysministeriön asumisterveysohjeessa sisämelulle annettuja melutaso-ohjearvoja. Erityisesti matalataajuisen melun haittojen ehkäisyyn tulee kiinnittää huomiota. Eri maalajien kyky johtaa tärinää ja pienitaajuisia melua vaihtelee suuresti, joten maantieteellinen etäisyys räjäytys- ja louhintatyömaalta asutukseen ei aina korreloi haitan kanssa. Terveyshaittoja arvioitaessa tulee ottaa huomioon myös kiviaineksen murskauksen ja lähellä sijaitsevien muiden tärinää ja matalataajuisia melua aiheuttavien toimintojen mahdolliset yhteisvaikutukset.

Lemminkäinen Infra Oy:n toiminta-aikoja ei ollut kuvattu YVA-selostuksessa. Terveydensuojelujaosto katsoo, että meluhaittaa aiheuttavaa toimintaa ei tule harjoittaa viikonloppuisin eikä perjantaisin enää klo 17.00 jälkeen.

Alueen toiminnoista aiheutuvia melupäästöjä tulee tarkkailla säännöllisesti lähimpien asuinkiinteistöjen piha-alueilla sekä tarvittaessa myös sisätiloissa.

Pölyämistä tulee estää teknisillä ratkaisuilla ja tarvittaessa varastokasoja kastelemalla. Työmaateiden pölyämistä on estettävä kastelulla ja säännöllisellä kunnostamisella. Myös kuljetuksiin liittyvää pölyhaittaa tulee ehkäistä kuormattavaa maa-ainesta kastelemalla tai kuorman peittämisellä. Pölynsidontakemikaaleja tulee välttää, jotta pohjaveden saastumisriski on mahdollisimman vähäinen. Pölyä ei saa kulkeutua haitallisessa määrin lähimpien asuinkiinteistöjen ja loma-asuntojen piha-alueille.

Toiminnasta ei aiheutune saastumisriskiä luokitelluille pohjavesialueille tai vedenottamoille ja lähimmille talousvesikaivoille aiheutuva saastumisriski on myös arvioitu pieneksi. Pohjavesien laadun tarkkailuohjelmaan tulee kuitenkin sisällyttää myös lähimpien talousvesikaivojen veden laadun tarkkailua.

Työkoneiden säilytys-, huolto- ja tankkausalueilla sekä nestemäisten kemikaalien säilytysalueilla tulee maaperä ja pohjavesi suojata kemikaaleja läpäisemättömällä materiaalilla. Mahdollisesti kemikaaleja sisältävät pintavedet tulee johtaa hallitusti öljynerotuskaivojen kautta.

YVA-selostuksessa ei ole kuvattu henkilöstön mahdollisten sosiaalitilojen jätevesien johtamista. Jätevedet tulee kerätä umpisäiliöön ja toimittaa muualle käsiteltäväksi. Jätevesisäiliön tulee olla kaksivaippainen tai varustettu suoja-altaalla.

Terveystensuojelujäostolla ei ole asiaan muuta huomautettavaa.

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

Etelä-Suomen aluehallintoviraston peruspalvelut, oikeusturva ja luvat vastuualueen ympäristöterveydenhuoltoyksikkö esittää lausuntonaan seuraavaa:

Ympäristöterveydenhuoltoyksikkö pitää hyvänä, että hankkeessa on luovuttu pohjaveden pinnan alapuolelle ulottuvasta vaihtoehdosta.

Melu ja pöly

Toiminnasta ympäristöön aiheutuvaa melua arvioitiin melumallinnuksella. Laskennan lähtökohtana oli, että meluvallit on rakennettu pintamaisista alueen rajoille. Melumallinnuksen perusteella toiminta aiheuttaa pahimmillaan LAeq, 7-22 53 dB(A) melutason asuinkiinteistön pihapiirissä silloin, kun toiminta aloitetaan molemmilla tiloilla yhtä aikaa ja ottaminen on alkuvaiheessa, jolloin louhintarintausta melun leviämisen estämiseksi ei ole vielä muodostunut. Meluntorjuntaan voidaan käyttää varastokasoja.

Arviointiselostuksen mukaan kiviainespölyä saattaa pienissä määrin kantautua lähimpien asuinrakennusten pihaan, mikä saattaa aiheuttaa viihtyvyshaittaa. Pölyhaittaa voidaan torjua koteloinnilla ja kastelulla.

Arviointiselostuksen mukaan hankealueesta noin 200 metrin päässä sijaitsee kallioulouhos, jolla on voimassa oleva maa-ainesten ottolupa vuoteen 2018 saakka. Tämän toiminnan ja hankkeen yhteisvaikutuksia melun ja pölyn osalta asuinkiinteistöihin ei ole arvioitu.

Ympäristöterveydenhuoltoyksikkö pitää tarpeellisena, että ympäristölupavaiheessa arvioidaan läheisen kallioulouhoksen ja hankkeen yhteiset vaikutukset lähimpiin asuinkiinteistöihin melun ja pölyn osalta. Meluntorjunnan onnistuminen on tarpeellista varmistaa melumittauksilla ja pölyntorjunnan onnistumista tulee seurata.

Talousvesi

Arviointiselostuksen mukaan alimman ottotason ja lähimpien naapurien kaivojen vedenpinnantason väliin jää noin viiden metrin kalliokerros ja on epätodennäköistä, että hankealueen ja lähikaivojen välillä olisi hydrologinen yhteys. Alueelle jäävistä kolmesta pohjavesiputkesta on tarkoitus ottaa pohjavesinäytteitä vuosittain.

Ympäristöterveydenhuoltoyksikkö pitää tarpeellisena, että lähialueen talousvesikaivoista otetaan vesinäytteitä, mikäli pohjavesinäytteet eivät täytä talousveden laatuvaatimuksia ja on mahdollista, että pohjavettä kulkeutuisi talousvesikaivojen suuntaan. Talousvesikaivojen vettä on tarpeen tutkia myös silloin, jos veden antoisuus talousvesikaivoissa vähenee toiminnan vaikutuksesta.

LIITE 2**MAKSUN MÄÄRÄYTYMINEN JA MUUTOKSENHAKU****Sovelletut oikeusohjeet**

Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8 §
Laki valtion maksuperustelain 1 ja 8 §:n muuttamisesta

Valtioneuvoston asetus (1394/2010) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen maksullisista suoritteista vuonna 2011.

Maksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että lausunnosta perittävän maksun määrittämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksesta kuuden kuukauden kuluessa tämän lausunnon antamispäivästä.